

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การตอบกลับของข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร และครูประจำชั้น

ส่วนที่ 3 การรับรู้ของผู้บริหารและครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ส่วนที่ 4 การรับรู้และการปฏิบัติจริงตามบทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคที่ เกี่ยวกับการดำเนินงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ส่วนที่ 1 การตอบกลับของข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างมีการตอบกลับของแบบสอบถาม จำนวน 6 อำเภอ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 436 คนจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 486 ชุด อัตราการตอบกลับ ร้อยละ 89.7 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของการตอบแบบสอบถาม

ที่	อำเภอ	จำนวนที่ส่ง	อัตราการตอบ	
			จำนวนที่ตอบกลับ	กลับ
1	เมือง	100	85	85.0
2	ท่าศาลา	100	86	86.0
3	พรหมคีรี	46	46	100.0
4	พระพรหม	40	37	92.5
5	ร่อนพิบูลย์	100	88	88.0
6	ปากพนัง	100	94	94.0
	รวม	486	436	89.7

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร และครูประจำชั้น

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 436 คน เป็นหญิง 223 คน (ร้อยละ 51.1) ชาย 213 คน (ร้อยละ 48.9) ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาตามชนิดของครู พบว่า อัตราส่วนชายต่อหญิง มีลักษณะที่แตกต่างจากภาพโดยรวม กล่าวคือ ผู้บริหาร ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย (ร้อยละ 83.8) มากกว่า เพศหญิง (ร้อยละ 16.2) ส่วนครูประจำชั้น จะเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 81.9) มากกว่า เพศชาย (ร้อยละ 18.1)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 57.3 อายุเฉลี่ย 45.4 ปี วุฒิการศึกษาของครูพบว่า มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 89.6 เมื่อพิจารณาตามชนิดของครู พบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพรวม และวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษาพบว่า จะเป็นสาขาการประถมศึกษา - การปฐมวัย มากที่สุด ร้อยละ 33.5 ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งพบว่า มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 70.9 กลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งเป็นเวลา 1-5 ปี และ 6-10 ปี พบในสัดส่วนร้อยละ 15.6 และ 13.5 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสเป็น สมรส มากที่สุด ร้อยละ 94.7 ครูที่มีสถานภาพเป็นโสด และสถานภาพ ม่าย หย่า แยก พบในสัดส่วน 3.4 และ 1.8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามชนิดของครูรูปแบบการกระจายของกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพสมรส มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพโดยรวม

ในด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียนพบว่า ไม่เคยเข้ารับการอบรม ร้อยละ 86.0 เมื่อพิจารณาตามชนิดของครูพบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมีน้อยกว่าที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม และมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพโดยรวม จำนวนครั้งของกลุ่มที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม พบว่า เคยเข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง ร้อยละ 12.4 หลักสูตรที่ฝึกอบรม ร้อยละ 9.6 เคยฝึกอบรมเรื่อง ระบบการดูแลช่วยเหลือ และร้อยละ 6.0 ทักษะชีวิตตามลำดับ การนิเทศงานเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน พบว่า ไม่เคยรับการนิเทศ งานเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน ร้อยละ 97.2 เมื่อพิจารณาตามชนิดของครู พบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับการนิเทศงานจะมีน้อยกว่า ที่ไม่เคย รับการนิเทศงานและมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพโดยรวม (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและชนิดของครู

ปัจจัยส่วนบุคคล		ครู					
		ผู้บริหาร		ครูประจำชั้น		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		204	46.8	232	53.2	436	100
เพศ	ชาย	171	83.8	42	18.1	213	48.9
	หญิง	33	16.2	190	81.9	223	51.1
อายุ (ปี)	21 – 30	0	0.0	10	4.3	10	2.3
	31 – 40	21	10.3	54	23.3	75	17.2
	41 – 50	117	57.4	133	57.3	250	57.3
	51 – 60	66	32.4	35	15.1	101	23.2
Minimum = 25 (ปี) Maximum = 60 (ปี) Mean = 45.4 (ปี) Std. Deviation = 6.70							
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1.5	9	3.9	12	2.8
	ปริญญาตรี	159	77.9	220	94.8	379	86.9
	สูงกว่าปริญญาตรี	42	20.6	3	1.3	45	10.3
สาขาวิชาเอก ที่สำเร็จ การศึกษา	จิตวิทยา-แนะแนว	3	1.5	3	1.3	6	1.4
	สุขศึกษา-พลานามัย	15	7.4	39	16.8	54	12.4
	ปฐมวัย-ประถมศึกษา	62	30.4	84	36.2	146	33.5
	บริหารการศึกษา-บริหาร	34	16.7	12	5.2	46	10.6
	โรงเรียน	22	10.8	29	12.5	51	11.7
	อังกฤษ-ไทย	24	11.8	25	10.8	49	11.2
	สังคม-ประวัติศาสตร์	18	8.8	13	5.6	31	7.1
	คณิต-วิทยาศาสตร์-เคมี คหกรรม-เกษตร-สหกรณ์	26	12.7	27	11.6	33	12.2
ประสบการณ์ ทำงานใน ตำแหน่ง	1 – 5 ปี	60	29.4	8	3.4	68	15.6
	6 – 10 ปี	34	16.7	25	10.8	59	13.5
	มากกว่า 10 ปี	110	53.9	199	85.8	309	70.9
Minimum = 1 (ปี) Maximum = 39 (ปี) Mean = 16.7 (ปี) Std. Deviation = 8.89							
สถานภาพ	โสด	0	0	15	6.5	15	3.4
สมรส	คู่	204	100	209	90.1	413	94.7
	ม้าย หย่า แยก	0	0	8	3.4	8	1.8

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และชนิดของครู (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล		ครู				รวม		
		ผู้บริหาร		ครูประจำชั้น				
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
		204	46.8	232	53.2	436	100	
การเข้ารับ	เคย	36	17.6	24	10.3	61	14.0	
การอบรม	ไม่เคยอบรม	168	82.4	208	89.7	375	86.0	
จำนวนครั้ง	0	168	82.4	208	89.7	375	86.0	
ของการอบรม	1	29	14.3	24	10.3	54	12.4	
	2	7	3.4	0	0	7	1.6	
หลักสูตรที่	อบรม	เด็กพิการและด้อยโอกาส	0	0	0	0	0	
(ตอบได้มากกว่า 1)		ทักษะชีวิต	24	11.8	2	0.9	26	6
		กลยุทธ์การช่วยเหลือ	0	0	0	0	0	0
		เยาวชนกลุ่มเสี่ยง	0	0	0	0	0	0
		ระบบการดูแลช่วยเหลือ	20	9.8	22	9.5	42	9.6
การรับบริการ	เคย	0	0	12	5.2	12	2.8	
นิเทศ	ไม่เคยรับบริการนิเทศ	204	0	220	94.8	424	97.2	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 การรับรู้ของผู้บริหารและครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้โดยรวมและรายด้านระหว่างผู้บริหาร กับครูประจำชั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) แต่มีความแตกต่างกันตามรายข้อ และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม จะเห็นว่า ผู้บริหารรับรู้มากกว่าครูประจำชั้นอย่างไ้ก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการจัดกลุ่ม จะเห็นว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพจิตในโรงเรียน อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง ดังแสดงตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้าน และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามชนิดของครู

การรับรู้รายด้าน	ค่าเฉลี่ย				P ^a
	ผู้บริหาร (n = 204)	SD	ครูประจำชั้น (n = 232)	SD	
การรับรู้โดยรวม	3.63	0.78	3.53	0.75	0.178
1. ด้านการประสานงาน	3.59	0.80	3.45	0.82	0.063
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.76	0.73	3.70	0.70	0.425
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.77	0.91	3.66	0.89	0.222
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มี	3.53	0.97	3.48	0.89	0.526
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.54	0.85	3.40	0.88	0.109

^aUnpaired t-test

1. ด้านการประสานงาน

โดยเฉลี่ยผู้บริหารมีการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นในระดับปานกลาง (Mean = 3.23 – 3.92) ในเกือบทุกกิจกรรมของด้านการประสานงาน โดยผู้บริหารเห็นว่า ครูประจำชั้น ประสานงานกับผู้บริหารในการและครูในโรงเรียน จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพักผ่อนหย่อนใจ (Mean = 4.09) เป็นเรื่องที่รับรู้มากที่สุดเมื่อพิจารณาร้อยละของผู้บริหารจะพบว่ามีผู้บริหารที่รับรู้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดต่อการปรับปรุงแผนงานสุขภาพจิตในโรงเรียนเพื่อความเหมาะสมเป็นระยะ ๆ (ร้อยละ 22.6) กำหนดแผนงานต่าง ๆ ที่จะให้บริการสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 19.8) และประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการขอรับการสนับสนุนสื่อการสอนสุขภาพจิต เช่น เอกสาร โปสเตอร์ (ร้อยละ 18.6)

การรับรู้ของครูประจำชั้น ต่อการประสานงานในประเด็นต่างๆ พบว่า ครูประจำชั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลางต่อทุกข้อโดยรับรู้มากที่สุดต่อการร่วมมือประสานงานกับผู้บริหาร และครูในโรงเรียน ในการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพักผ่อนหย่อนใจ (Mean = 3.98) ปรับปรุงวิธีสอนสุขศึกษา โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยใช้การสอนหลาย ๆ วิธีและจูงใจให้นักเรียนแสดงออก (Mean = 3.73) และปรับปรุงเนื้อหาการสอนสุขศึกษาโดยเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต และการป้องกันตนเองจากปัญหาสุขภาพจิต และสารเสพติดในโรงเรียน (Mean = 3.65)

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นมีการรับรู้่น้อยถึงน้อยที่สุดได้แก่ ปรับปรุงแผนสุขภาพจิตในโรงเรียนเพื่อความเหมาะสมเป็นระยะ ๆ (ร้อยละ 30.2) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการขอรับการสนับสนุนสื่อการสอนสุขภาพจิต (ร้อยละ 28.9) กำหนดแผนงานต่าง ๆ ที่จะให้บริการสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 24.5)

บทบาทที่ผู้บริหารและครูประจำชั้น รับรู้แตกต่างกัน ได้แก่ การประสานงานกับผู้บริหารในการจัดประชุมเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการ $P < 0.004$ ดังแสดงตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ร้อยละของผู้บริหารและครูประจำชั้นตามการรับรู้บทบาทครูประจำชั้น ด้านการประสานงาน จำแนกรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของผู้บริหาร					ค่าเฉลี่ย					ค่าเฉลี่ย P-value ^a		
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		(n=204)	(n=232)
1. ประสานงานกับผู้บริหาร และครูในโรงเรียน ในการจัดสิ่งแวดล้อม	1.0	3.9	10.8	30.4	30.4	4.09	2.2	4.3	19.0	42.2	32.3	3.98	0.208
2. ปรับปรุงวิธีสอนนักศึกษา โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้	2.5	5.9	27.0	26.5	38.2	3.92	4.3	11.2	19.0	37.9	27.6	3.73	0.069
3. ปรับปรุงเนื้อหาการสอนนักศึกษาโดยเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.4	6.4	29.9	30.4	30.4	3.77	5.2	9.1	27.2	33.2	25.4	3.65	0.219
4. ประสานงานกับผู้บริหาร และครู ในการสอนนักศึกษา/ การพัฒนาหลักสูตร	2.9	14.2	23.0	24.5	24.5	3.64	5.6	7.8	34.5	34.1	18.1	3.51	0.210
5. ประสานงานกับผู้บริหารจัดการประชุมครู/ผู้ปกครอง ร่วมวางแผน	4.9	4.9	33.3	20.1	20.1	3.62	7.8	9.1	37.1	28.4	17.7	3.39	0.460
6. ประสานงานกับผู้บริหารในการจัดประชุมเกี่ยวกับการจัดคณะกรรมการ	5.4	12.3	30.9	32.8	18.6	3.47	8.6	13.8	30.2	31.5	15.9	3.32	0.004*
7. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการขอรับการสนับสนุนสื่อ	8.8	9.8	34.3	31.9	15.2	3.35	9.9	19.0	27.2	28.9	15.1	3.20	0.192
8. กำหนดแผนงานต่างๆ ที่จะให้บริการสุขภาพจิตในโรงเรียน	8.3	10.8	39.7	30.4	10.8	3.25	7.3	17.2	34.5	32.3	8.6	3.18	0.500
9. ปรับปรุงแผนงานสุขภาพจิตในโรงเรียนเพื่อความเหมาะสมเป็นระยะๆ	11.3	11.3	32.8	32.8	11.8	3.23	9.9	20.3	33.6	26.7	9.5	3.06	0.120
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.59						3.45	0.063

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้น้อย 3 = รับรู้ปานกลาง 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด

^aMann whitney U Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.05)

2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต

โดยเฉลี่ยผู้บริหารมีการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นในระดับปานกลางถึงมาก (Mean=3.22 – 4.01) ในเกือบทุกกิจกรรมของด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต โดยผู้บริหารเห็นว่า ครูประจำชั้นเป็นแบบอย่างที่ดี ในการส่งเสริมสุขภาพ (Mean = 4.26) เป็นเรื่องที่ได้รับรู้มากที่สุด

เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้บริหารจะพบว่า มีผู้บริหารที่รับรู้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดต่อเสนอแนะผู้บริหารในการเชิญวิทยากรด้านสุขภาพจิตมาบรรยายพิเศษเป็นครั้งคราว (ร้อยละ 26.9) ร่วมกันพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ (ร้อยละ 19.7) และจัดหาหนังสือสุขภาพจิตให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมเนื่องจากเนื้อหา การสอนสุขศึกษาในหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 18.1)

การรับรู้ของครูประจำชั้นต่อการส่งเสริมสุขภาพจิตในข้อต่าง ๆ พบว่า ครูประจำชั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลางถึง มากโดยรับรู้มากที่สุดต่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพจิต (Mean = 4.23) รองลงมาจัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัย (Mean = 4.09) และสนับสนุนในการจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียน (Mean = 4.01)

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นมีการรับรู้ถึงน้อยที่สุดได้แก่ เสนอแนะผู้บริหารในการเชิญวิทยากรด้านสุขภาพจิตมาบรรยายพิเศษเป็นครั้งคราว (ร้อยละ 28.9) จัดหาหนังสือสุขภาพจิตให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาการสอนสุขศึกษาในหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 20.7) และปรึกษานหาหรือกับผู้บริหารในการจัดการฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียน (ร้อยละ 20.2)

บทบาทที่ผู้บริหารและครูประจำชั้น รับรู้แตกต่างกัน ได้แก่ ร่วมกันพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ $P < 0.010$ ดังแสดงตารางที่ 4.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของผู้บริหารและครูประจำชั้นตามการรับรู้บทบาทครูประจำชั้น ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต จำนวนรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของผู้บริหาร					ร้อยละของครูประจำชั้น					ค่าเฉลี่ย (n=232)	P-value ^a	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
1. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพจิต	0.0	2.0	18.1	31.4	48.5	4.26	0.4	2.2	14.2	40.1	43.1	4.23	0.683
2. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัย	0.0	6.9	22.5	33.3	37.3	4.01	0.9	2.6	16.8	46.6	33.2	4.09	0.369
3. จัดกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเหมาะสม	1.5	4.9	22.1	40.7	30.9	3.95	1.3	5.2	27.6	37.9	28.0	3.86	0.346
4. สนับสนุนในการจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	1.0	4.4	27.0	36.3	31.4	3.93	0.4	2.2	26.3	38.4	32.8	4.01	0.335
5. สนับสนุนในการสร้างขวัญ กำลังใจ บุคลากรโรงเรียน และนักเรียน	0.0	5.4	24.5	50.5	19.6	3.84	1.3	3.0	22.0	43.5	30.2	3.98	0.082
6. ร่วมกันพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่	1.5	5.9	31.4	40.2	21.1	3.74	4.3	7.8	37.1	35.3	15.5	3.50	0.010*
7. ปรึกษาร่วมกับผู้บริหารในการจัดการฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียนทุกคน	3.9	14.2	29.4	35.3	17.2	3.48	11.6	8.6	32.8	25.4	21.6	3.37	0.322
8. จัดหาหนังสือสุขภาพจิตให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหา	2.5	17.2	32.4	31.9	16.2	3.42	5.6	15.1	37.5	26.7	15.1	3.31	0.253
9. เสนอแนะผู้บริหารในการเชิญวิทยากรด้านสุขภาพจิตมาบรรยายพิเศษ	8.3	18.6	31.4	26.0	15.7	3.22	15.5	13.4	35.8	26.3	9.1	3.00	0.051
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.76						3.70	0.425

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้ปานกลาง 3 = รับรู้มาก 4 = รับรู้มากที่สุด 5 = รับรู้มากที่สุด

^aMann whitney U Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.05)

3 ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต

โดยเฉลี่ยผู้บริหารมีการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นในระดับปานกลางถึงมาก (Mean=3.40-4.23) ในเกือบทุกกิจกรรมของด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยผู้บริหารเห็นว่า การวางตัวเป็นกันเองและมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน เพื่อให้เกิดความไว้วางใจสามารถเข้าพบได้ง่ายเมื่อมีปัญหาต้องการคำปรึกษาแนะนำ (Mean = 4.29) เป็นเรื่องที่รับรู้มากที่สุด

เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้บริหารจะพบว่า มีผู้บริหารที่รับรู้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุดต่อคัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ/ กลุ่มช่วยเหลือ (ร้อยละ 22.1) สนับสนุนการจัดให้มีห้องให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนอย่างเป็นสัดส่วน (ร้อยละ 21.6) และบันทึก / สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม (ร้อยละ 18.6)

ครูประจำชั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลางถึงมาก (Mean= 3.29 - 4.18) ในเกือบทุกข้อของด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยครูประจำชั้นเห็นว่า การวางตัวเป็นกันเอง และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียนเพื่อให้เกิดความไว้วางใจ สามารถเข้าพบได้ง่ายเมื่อมีปัญหาต้องการคำปรึกษาแนะนำ (Mean = 4.38) เป็นเรื่องที่รับรู้มากที่สุด

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นมีการรับรู้่น้อยถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) (ร้อยละ 25.9) การบันทึก /สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม (ร้อยละ 25.5) และการคัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ / กลุ่มเสี่ยง / กลุ่มช่วยเหลือ (ร้อยละ 21.2)

บทบาทที่ผู้บริหารและครูประจำชั้น รับรู้แตกต่างกัน ได้แก่ สังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสุขภาพจิตใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) $P < 0.008$ และ บันทึก/สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม $P < 0.006$ ดังแสดงตารางที่ 4.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของผู้บริหารและครูประจำชั้นตามการรับรู้บทบาทครูประจำชั้น ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตจำแนกรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของผู้บริหาร					ร้อยละของครูประจำชั้น					ค่าเฉลี่ย (n=232)	P-value ^a	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
1. วางตัวเป็นกันเอง และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน	0.0	2.5	15.7	31.9	50.0	4.29	0.4	0.9	10.3	37.5	50.9	4.38	0.283
2. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลทั้ง ด้านความสามารถ/ การเรียน	0.0	3.9	18.1	29.4	48.5	4.23	0.9	1.3	18.5	37.9	41.4	4.18	0.555
3. ส่งเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสุขภาพจิต ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ)	2.0	9.8	23.5	30.4	34.3	3.85	6.5	10.8	31.5	22.4	28.9	3.56	0.008*
4. จัดกิจกรรมโฮมรูม ในห้องเรียนนอกห้องเรียน ตามความต้องการของนักเรียน	2.0	13.2	25.0	30.9	28.9	3.72	5.2	7.3	29.3	31.9	26.3	3.67	0.650
5. ให้การปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต	3.9	10.8	26.0	28.9	30.4	3.71	4.7	9.5	22.4	40.5	22.8	3.67	0.717
6. บันทึก/สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม	5.4	13.2	26.0	25.5	29.9	3.61	10.8	14.7	28.4	27.2	19.0	3.29	0.006*
7. ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	5.4	12.7	29.9	22.5	29.4	3.58	13.8	12.1	28.4	22.0	23.7	3.30	0.020*
8. คัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มช่วยเหลือ	5.4	16.7	28.4	18.6	30.9	3.53	6.5	14.7	32.8	21.1	25.0	3.44	0.422
9. สนับสนุนการจัดใหม่ห้องให้คำปรึกษา สำหรับนักเรียนอย่างเป็นสัดส่วน	5.4	16.2	31.4	27.0	20.1	3.40	9.1	11.6	23.3	33.6	22.4	3.49	0.451
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.77						3.66	0.222

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้น้อย 3 = รับรู้ปานกลาง 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด

^aMann whitney U Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.05)

4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ

การรับรู้ต่อการรักษาหรือช่วยเหลือในประเด็นต่าง ๆ พบว่า ผู้บริหารรับรู้ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยรับรู้มากที่สุดในการสนับสนุนให้มีนโยบายการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลืออย่างมีระบบ (Mean = 3.82) รองลงมาการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มจะมีปัญหาเพื่อพัฒนาการปรับตัว (Mean = 3.78) และเยี่ยมบ้านนักเรียนที่มีปัญหา / กลุ่มเสี่ยง (Mean = 3.76) ตามลำดับ

กลุ่มกิจกรรมที่ผู้บริหารให้การรับรู้่น้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว (ร้อยละ 29.4) บันทึกการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายใน / ภายนอก (ร้อยละ 28.0) ติดตามผลการรักษาของนักเรียนที่มีปัญหาหลังจากได้รับการตรวจจากแพทย์ (ร้อยละ 27.5)

การรับรู้ของครูประจำชั้นด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ พบว่า โดยเฉลี่ย ครูประจำชั้นมีการรับรู้อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง (Mean = 3.03 – 3.84) ในเกือบทุกข้อของด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ โดยครูประจำชั้นสนับสนุนให้มีนโยบายการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ (Mean = 3.88) เป็นเรื่องที่รับรู้มากที่สุด

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นให้การรับรู้่น้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การทำรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียนส่งผู้อำนวยการโรงเรียน (ร้อยละ 31.0) ติดตามผลการรักษาของนักเรียนที่มีปัญหาหลังจากได้รับการตรวจจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ (ร้อยละ 27.5) และบันทึกการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายใน/ภายนอกโรงเรียน (ร้อยละ 28.9)

บทบาทที่ผู้บริหารและครูประจำชั้น รับรู้แตกต่างกัน ได้แก่ ทำรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียนส่งผู้อำนวยการโรงเรียน $P < 0.000$ และ ติดตามผลการรักษาของนักเรียนที่มีปัญหาหลังจากได้รับการตรวจจากแพทย์ $P < 0.023$ ดังแสดงตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ร้อยละของผู้บริหารและครูประจำชั้นตามการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นด้านการศึกษาหรือช่วยเหลือ จำแนกรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของผู้บริหาร					ค่าเฉลี่ย					ค่าเฉลี่ย (n=232)	P-value ^a	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
1. สนับสนุนให้มีนโยบายการดำเนินงานด้านการดูแลสุขภาพจิตอย่างมีระบบ	0.0	4.9	30.4	42.2	22.5	3.82	0.9	1.3	28.4	48.3	21.1	3.88	0.509
2. ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มจะมีปัญหาเพื่อพัฒนาการปรับตัว	2.0	9.8	30.4	23.5	34.3	3.78	2.6	3.9	31.0	31.9	30.6	3.84	0.574
3. เยี่ยมบ้านนักเรียนที่มีปัญหา/กลุ่มเสี่ยง	2.9	10.3	27.9	33.3	33.3	3.76	6.9	7.8	25.4	28.0	31.9	3.70	0.605
4. สรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล/รายห้องเรียน	4.4	11.3	27.9	30.9	30.9	3.67	3.4	10.3	28.4	33.2	24.6	3.65	0.847
5. ทำรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียนส่งผู้อำนวยการโรงเรียน	8.8	13.7	19.1	31.9	26.5	3.53	18.5	12.5	31.5	22.4	15.1	3.03	0.000*
6. ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหากรณี เพื่อวางแผนให้การช่วยเหลือ	6.4	15.2	27.9	21.6	21.6	3.44	4.3	5.2	36.2	34.5	19.8	3.60	0.123
7. ติดตามผลการรักษาของนักเรียนที่มีปัญหาหลังจากได้รับการตรวจจากแพทย์	11.8	15.7	23.0	26.0	23.5	3.34	17.2	10.3	36.2	22.0	14.2	3.06	0.023*
8. ส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว	10.8	18.6	27.5	20.1	20.1	3.23	9.5	11.2	26.3	29.3	23.7	3.47	0.051
9. บันทึกการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญในภายนอกโรงเรียน	10.8	17.2	27.9	17.6	17.6	3.23	14.7	14.2	34.5	22.4	14.2	3.07	0.186
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.53						3.48	0.526

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้น้อย 3 = รับรู้ปานกลาง 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด

^aMann whitney U Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.05)

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ บ้าน

การรับรู้ต่อด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ บ้าน ในประเด็นต่าง ๆ พบว่า ผู้บริหารรับรู้ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยรับรู้มากที่สุด ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนครูและบุคลากรในโรงเรียน (Mean = 3.77) รองลงมาคือ รายงานให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตทราบ (Mean = 3.74) และสนับสนุนฝึกอบรม/ ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการ ตามวัย (Mean = 3.74) ตามลำดับ

กลุ่มกิจกรรมที่ผู้บริหารให้การรับรู้น้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ สร้างเครือข่ายกับชุมชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 21.1) จัดหา / จัดทำ สื่ออุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ในการดูแลสุขภาพจิตแก่ผู้ปกครอง เช่น จุลสาร จดหมายข่าว (ร้อยละ 20.1) และให้ข้อมูลด้านสุขภาพจิต ที่ผู้ปกครอง ต้องการทราบ/ ขอความช่วยเหลือ (ร้อยละ 18.0)

การรับรู้ของครูประจำชั้นด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และบ้าน พบว่าโดยเฉลี่ยครูประจำชั้นมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ของด้านดังกล่าว โดยรับรู้มากที่สุด รายงานให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตทราบ (Mean = 3.78)

กลุ่มกิจกรรมครูประจำชั้นให้การรับรู้น้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การสร้างเครือข่ายกับชุมชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 26.7) จัดหาจัดทำสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพจิตให้แก่ผู้ปกครอง (ร้อยละ 26.3) และร่วมวางแผนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรในชุมชน (ร้อยละ 25.8)

บทบาทที่ผู้บริหารและครูประจำชั้น รับรู้แตกต่างกัน ได้แก่ ร่วมวางแผนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรในชุมชน $P < 0.002$ และ การสร้างเครือข่ายกับชุมชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน $P < 0.017$ ดังแสดงตารางที่ 4.8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 ร้อยละของผู้บริหารและครูประจำชั้นตามการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน จำแนกรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของผู้บริหาร					ร้อยละของครูประจำชั้น					ค่าเฉลี่ย P-value ^a		
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน													
1. สนับสนุนการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ที่ระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง	2.0	6.4	27.0	42.2	22.5	3.77	3.4	9.1	26.3	31.5	29.7	3.75	0.840
2. รายงานให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตทราบ	4.9	11.3	24.5	23.5	35.8	3.74	5.6	7.8	23.3	29.7	33.6	3.78	0.724
3. สนับสนุนฝึกอบรม/ ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับ พัฒนาการตามวัย	2.9	9.8	30.9	36.8	19.6	3.60	4.7	10.8	32.3	32.3	19.8	3.52	0.390
4. เชื่อมประสานความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง	3.9	8.3	31.4	3.8	18.6	3.59	9.5	6.5	31.9	30.6	21.6	3.48	0.315
5. ให้ความสำคัญ/สนับสนุนช่วยเหลือ ผู้นำนักเรียน	1.5	13.7	30.4	34.3	20.1	3.58	6.0	10.3	31.9	34.1	17.7	3.47	0.279
6. ร่วมวางแผนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรในชุมชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	5.9	10.3	29.9	35.8	18.1	3.50	9.9	15.9	35.3	25.0	13.8	3.17	0.002*
7. ให้อุปกรณ์ด้านสุขภาพจิต ที่ผู้ปกครอง/ชุมชน ต้องการทราบ ขอความช่วยเหลือ	4.9	13.7	34.8	27.5	19.1	3.42	8.2	12.9	39.7	25.0	14.2	3.24	0.089
8. จัดทำ/จัดทำ สื่ออุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปกครอง	4.4	15.7	36.8	28.4	14.7	3.33	10.8	15.5	33.6	26.3	13.8	3.17	0.121
9. สร้างเครือข่ายกับชุมชนในด้านส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน	5.9	15.2	33.8	32.4	12.7	3.31	12.5	14.2	39.2	23.3	10.8	3.06	0.017*
						3.64						3.54	0.178

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้น้อย 3 = รับรู้ปานกลาง 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด

^aMann whitney U Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.05)

ส่วนที่ 4 การรับรู้และการปฏิบัติจริงตามบทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ และการปฏิบัติจริงตามบทบาทครูประจำชั้นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้มากกว่าการปฏิบัติจริงทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังแสดงตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนบทบาทครูประจำชั้นรายด้าน และระดับนัยสำคัญทางสถิติจำแนกตามการรับรู้และการปฏิบัติจริง

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		ผลต่าง ค่าเฉลี่ย	P ^a
	การรับรู้ (n = 232)	การปฏิบัติจริง (n = 232)		
การรับรู้และการปฏิบัติจริงโดยรวม	3.53	3.06	0.17	< 0.001 [*]
1. ด้านการประสานงาน	3.45	3.00	0.18	< 0.001 [*]
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.70	3.28	0.17	< 0.001 [*]
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.66	3.20	0.19	< 0.001 [*]
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหา	3.48	2.93	0.21	< 0.001 [*]
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ บ้าน	3.40	2.89	0.19	< 0.001 [*]

^aPaired-Samples t-test

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ด้านการประสานงาน

การรับรู้ต่อการประสานงานในประเด็นต่าง ๆ พบว่า ครูประจำชั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลางต่อทุกข้อโดยรับรู้มากที่สุดต่อร่วมมือประสานงานกับผู้บริหาร และครูในโรงเรียน ในการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพักผ่อนหย่อนใจ (Mean = 3.98) ปรับปรุงวิธีสอนสุศึกษา โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยใช้การสอนหลาย ๆ วิธีและจูงใจให้นักเรียนแสดงออก (Mean = 3.73) และปรับปรุงเนื้อหาการสอนสุศึกษาโดยเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต และการป้องกันตนเองจากปัญหาสุขภาพจิต และสารเสพติดในโรงเรียน (Mean = 3.65)

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นมีการรับรู้ถึงน้อยที่สุดได้แก่ ปรับปรุงแผนสุขภาพจิตในโรงเรียนเพื่อความเหมาะสมเป็นระยะ ๆ (ร้อยละ 30.2) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการขอรับการสนับสนุนสื่อการสอนสุขภาพจิต (ร้อยละ 28.9) กำหนดแผนงานต่าง ๆ ที่จะให้บริการสุขภาพจิตในโรงเรียน

การปฏิบัติจริงด้าน การประสานงาน พบว่า ครูประจำชั้นมีการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ถึงน้อย (Mean = 3.39 – 2.62) โดยปฏิบัติจริงมากที่สุด การประสานงานกับผู้บริหารและครูในโรงเรียนในการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพักผ่อนหย่อนใจ (Mean = 3.69) ปรับปรุงวิธีสอนสุศึกษาโดยเน้นการฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Mean = 3.39) ปรับปรุงเนื้อหาการสอนสุศึกษาโดยเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต และการป้องกันตนเองจากปัญหาสุขภาพจิต และสารเสพติด (Mean = 3.17)

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นปฏิบัติถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ปรับปรุงแผนงานสุขภาพจิตในโรงเรียนเพื่อความเหมาะสมเป็นระยะ ๆ (ร้อยละ 44.4) กำหนดแผนงานต่าง ๆ ที่จะให้บริการสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 42.2) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการขอรับการสนับสนุนสื่อการสอนสุขภาพจิต ดังแสดงตารางที่ 4.10

ศูนย์สุขภาพจิตวิทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 ร้อยละของครูประจำชั้นตามการรับรู้และการปฏิบัติจริง ด้านการประสานงานจำแนกรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของการรับรู้					ร้อยละของการปฏิบัติ					ค่าเฉลี่ย (n=232)	P-value ^a	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
1. ประสานงานกับผู้บริหาร และครูในโรงเรียน ในการจัดสิ่งแวดล้อม	2.2	4.3	19.0	42.2	32.3	3.98	3.4	10.3	23.7	39.2	23.3	3.69	<0.001*
2. ปรับปรุงวิธีสอนศึกษา โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้	4.3	11.2	19.0	37.9	27.6	3.73	5.2	14.2	31.9	34.1	14.7	3.39	<0.001*
3. ปรับปรุงเนื้อหาการสอนสุขภาพจิต โดยเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต	5.2	9.1	27.2	33.2	25.4	3.65	7.3	19.0	34.1	28.9	10.8	3.17	<0.001*
4. ประสานงานกับผู้บริหาร และครู ในการสอนสุขภาพจิต/ การพัฒนาหลักสูตร	5.6	7.8	34.5	34.1	18.1	3.51	9.5	18.1	41.4	23.7	7.3	3.01	<0.001*
5. ประสานงานกับผู้บริหารจัดประชุมครู/ผู้ปกครอง ร่วมวางแผน	7.8	9.1	37.1	28.4	17.7	3.39	15.1	22.4	32.8	22.4	7.3	2.84	<0.001*
6. ประสานงานกับผู้บริหารในการจัดประชุมเกี่ยวกับการจัดคณะกรรมการ	8.6	13.8	30.2	31.5	15.9	3.32	17.2	20.7	34.5	18.1	9.5	2.82	<0.001*
7. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการขอรับการสนับสนุนสื่อ	9.9	19.0	27.2	28.9	15.1	3.20	15.9	25.9	27.6	22.0	8.6	2.81	<0.001*
8. กำหนดแผนงานต่างๆ ที่จะให้บริการสุขภาพจิตในโรงเรียน	7.3	17.2	34.5	32.3	8.6	3.18	15.9	26.3	35.3	19.0	3.4	2.68	<0.001*
9. ปรับปรุงแผนงานสุขภาพจิตในโรงเรียนเพื่อความเหมาะสมเป็นระยะๆ	9.9	20.3	33.6	26.7	9.5	3.06	15.1	29.3	37.5	14.7	3.4	2.62	<0.001*
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.45						3.00	<0.001*

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้ปานกลาง 3 = รับรู้มาก 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด

1 = ปฏิบัติน้อยที่สุด 2 = ปฏิบัติน้อย 3 = ปฏิบัติปานกลาง 4 = ปฏิบัติมาก 5 = ปฏิบัติมากที่สุด

^aWilcoxon Signed Rank Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001)

2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต

การรับรู้ต่อการส่งเสริมสุขภาพจิตในข้อต่าง ๆ พบว่า ครูประจำชั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลางถึง มากโดยรับรู้มากที่สุดต่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพจิต (Mean = 4.23) รองลงมาจัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัย (Mean=4.09) และสนับสนุนในการจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียน (Mean = 4.01)

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นมีการรับรู้น้อยถึงน้อยที่สุดได้แก่ เสนอแนะผู้บริหารในการเชิญวิทยากรด้านสุขภาพจิตมาบรรยายพิเศษเป็นครั้งคราว (ร้อยละ 28.9) จัดหาหนังสือสุขภาพจิตให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาการสอนสุขศึกษาในหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 20.7) และปรึกษารือกับผู้บริหารในการจัดการฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียน (ร้อยละ 20.2)

การปฏิบัติจริงต่อการส่งเสริมสุขภาพจิต พบว่า เกือบทุกข้อ ครูประจำชั้น ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่า การเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพจิต (Mean= 3.94) ปฏิบัติจริงมากที่สุด

กลุ่มกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การเสนอแนะผู้บริหารในการเชิญวิทยากรด้านสุขภาพจิตมาบรรยายพิเศษเป็นครั้งคราว (ร้อยละ 49.6) ปรึกษารือกับผู้บริหารในการจัดการฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้และเห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพจิต (ร้อยละ 36.6) และจัดหาหนังสือสุขภาพจิตให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาการสอนสุขศึกษาในหลักสูตรปกติ (ร้อยละ 36.6) ดังแสดงตารางที่ 4.11

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของครูประจำชั้นตามการรับรู้และการปฏิบัติจริง ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต จำนวนรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของการรับรู้					ร้อยละของการปฏิบัติ					ค่าเฉลี่ย (n=232)	P-value ^a	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
1. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพจิต	0.4	2.2	14.2	40.1	43.1	4.23	1.3	4.3	22.0	44.4	28.0	3.94	<0.001*
2. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัย	0.9	2.6	16.8	46.6	33.2	4.09	1.7	3.0	28.9	46.6	19.8	3.80	<0.001*
3. สนับสนุนในการจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	0.4	2.2	26.3	38.4	32.8	4.01	1.7	7.8	35.8	35.8	19.0	3.63	<0.001*
4. สนับสนุนในการสร้างขวัญ กำลังใจ บุคลากรโรงเรียน และนักเรียน	1.3	3.0	22.0	43.5	30.2	3.98	3.4	7.3	30.6	41.8	16.8	3.61	<0.001*
5. จัดกิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเหมาะสม	1.3	5.2	27.6	37.9	28.0	3.86	2.2	12.5	37.1	32.3	15.9	3.47	<0.001*
6. ร่วมกันพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่	4.3	7.8	37.1	35.3	15.5	3.50	8.2	19.8	37.9	24.6	9.5	3.07	<0.001*
7. ปรึกษารื้อกับผู้บริหารในการจัดการฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียนทุกคน	11.6	8.6	32.8	25.4	21.6	3.37	17.2	19.4	34.5	21.6	7.3	2.82	<0.001*
8. จัดหาหนังสือสุขภาพจิตให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหา	5.6	15.1	37.5	26.7	15.1	3.31	15.5	21.1	40.5	15.1	7.8	2.78	<0.001*
9. เสนอแนะผู้บริหารในการเชิญวิทยากรด้านสุขภาพจิตมาบรรยายพิเศษ	15.5	13.4	35.8	26.3	9.1	3.00	27.6	22.0	38.4	8.6	3.4	2.38	<0.001*
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.70						3.28	<0.001*

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้ปานกลาง 3 = รับรู้มาก 4 = รับรู้มากที่สุด 5 = รับรู้มากที่สุด
 1 = ปฏิบัติน้อยที่สุด 2 = ปฏิบัติน้อย 3 = ปฏิบัติปานกลาง 4 = ปฏิบัติมาก 5 = ปฏิบัติมากที่สุด

^aWilcoxon Signed Rank Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001)

4. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต

โดยเฉลี่ยครูประจำชั้นมีการรับรู้ในระดับปานกลางถึงมาก (Mean = 3.29 – 4.18) ในเกือบทุกข้อของด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยครูประจำชั้นเห็นว่า การวางตัวเป็นกันเอง และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน (Mean = 4.38) เป็นเรื่องที่รับรู้มากที่สุด

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นมีการรับรู้่น้อยถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) (ร้อยละ 25.9) การบันทึก /สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม (ร้อยละ 25.5) และการคัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ / กลุ่มเสี่ยง / กลุ่มช่วยเหลือ (ร้อยละ 21.2)

การปฏิบัติจริงด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต พบว่า โดยเฉลี่ยครูประจำชั้น มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง (Mean = 2.73-3.88) ในเกือบทุกกิจกรรมของด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยปฏิบัติมากที่สุด ในการวางตัวเป็นกันเอง และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน (Mean = 4.09)

เมื่อพิจารณาร้อยละของครูประจำชั้น จะพบว่า มีการปฏิบัติน้อยถึงน้อยที่สุดต่อการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) (ร้อยละ 41.8) บันทึก / สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม (ร้อยละ 41.0) และคัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ / กลุ่มเสี่ยง / กลุ่มช่วยเหลือ (ร้อยละ 37.5) ดังแสดงตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของครูประจำชั้นตามการรับรู้และภาวะการปฏิบัติจริง ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต จำแนกรายข้อ

ด้าน การป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	ร้อยละของการรับรู้					ร้อยละของการปฏิบัติ					ค่าเฉลี่ย P-value ^a		
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		ค่าเฉลี่ย (n=232)	
1. วางตัวเป็นกันเอง และมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน	0.4	0.9	10.3	37.5	50.9	4.38	2.2	2.2	14.2	47.4	34.1	4.09	<0.001*
2. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลทั้ง ด้านความสามารถ/ การเรียน	0.9	1.3	18.5	37.9	41.4	4.18	3.4	3.9	19.8	47.0	25.9	3.88	<0.001*
4. จัดกิจกรรมโฮมรูม ในห้องเรียนนอกห้องเรียน ตามความต้องการของนักเรียน	5.2	7.3	29.3	31.9	26.3	3.67	11.2	14.2	37.1	22.8	14.7	3.16	<0.001*
5. ให้การปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต	4.7	9.5	22.4	40.5	22.8	3.67	9.5	14.7	33.6	31.0	11.2	3.20	<0.001*
3. สังเกตพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสุขภาพจิต ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ)	6.5	10.8	31.5	22.4	28.9	3.56	10.8	17.7	34.5	24.1	12.9	3.11	<0.001*
9. สนับสนุนการจัดให้มีห้องให้คำปรึกษา สำหรับนักเรียนอย่างเป็นสัดส่วน	9.1	11.6	23.3	33.6	22.4	3.49	13.4	21.1	31.0	22.4	12.1	2.99	<0.001*
8. คัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มช่วยเหลือ	6.5	14.7	32.8	21.1	25.0	3.44	12.9	24.6	34.1	18.5	9.9	2.88	<0.001*
7. ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	13.8	12.1	28.4	22.0	23.7	3.30	21.1	20.7	30.2	19.8	8.2	2.73	<0.001*
6. บันทึกสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม	10.8	14.7	28.4	27.2	19.0	3.29	17.7	23.3	32.3	19.4	7.3	2.75	<0.001*
						3.66						2.93	<0.001*

1 = รับรู้น้อยที่สุด 2 = รับรู้น้อย 3 = รับรู้ปานกลาง 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด

1 = ปฏิบัติน้อยที่สุด 2 = ปฏิบัติน้อย 3 = ปฏิบัติปานกลาง 4 = ปฏิบัติมาก 5 = ปฏิบัติมากที่สุด

^aWilcoxon Signed Rank Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001)

4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ

การรับรู้ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ พบว่า โดยเฉลี่ย ครูประจำชั้นมีการรับรู้อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง (Mean = 3.03 – 3.84) ในเกือบทุกข้อของด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ โดยครูประจำชั้นสนับสนุนให้มีนโยบายการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ (Mean = 3.88) เป็นเรื่องที่รับรู้มากที่สุด

กลุ่มกิจกรรมที่ครูประจำชั้นให้การรับรู้น้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การทำรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียนส่งผู้อำนวยการโรงเรียน (ร้อยละ 31.0) ติดตามผลการรักษาของนักเรียนที่มีปัญหาหลังจากได้รับการตรวจจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ (ร้อยละ 27.5) และบันทึกการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายใน/ภายนอกโรงเรียน (ร้อยละ 28.9)

การปฏิบัติจริงด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ พบว่า โดยเฉลี่ย ครูประจำชั้นมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง (Mean = 2.44 – 3.28) ในเกือบทุกข้อของด้านการรักษาหรือช่วยเหลือ โดยครูประจำชั้นสนับสนุนให้มีนโยบายการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือ โดยครูประจำชั้นสนับสนุนให้มีนโยบายการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ (Mean = 3.49) เป็นเรื่องที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด

เมื่อพิจารณาร้อยละของครูประจำชั้นจะพบว่า ปฏิบัติจริงในระดับน้อย ถึงน้อยที่สุด ต่อการทำรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียนส่งผู้อำนวยการโรงเรียน (ร้อยละ 49.6) ติดตามผลการรักษาของนักเรียนที่มีปัญหาหลังจากได้รับการตรวจจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ (ร้อยละ 48.3) และบันทึกการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญภายใน/ภายนอกโรงเรียน (ร้อยละ 46.5) ดังแสดงตารางที่ 4.13

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และ บ้าน

การรับรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และ บ้าน พบว่า ครูประจำชั้นมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ในทุกข้อของด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และ บ้าน โดยครูประจำชั้น รายงานให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตทราบ (Mean = 3.78)

กลุ่มกิจกรรมครูประจำชั้นให้การรับรู้น้อย ถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การสร้างเครือข่ายกับชุมชน ในด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 26.7) จัดทำสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพจิตให้แก่ผู้ปกครอง (ร้อยละ 26.3) และร่วมวางแผนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรในชุมชน (ร้อยละ 25.8)

การปฏิบัติจริงด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และบ้าน พบว่าโดยเฉลี่ยครูประจำชั้นมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง (Mean = 2.48-3.20) ในเกือบทุกข้อของด้านดังกล่าว โดยปฏิบัติจริงมากที่สุด ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียน (Mean = 3.40)

เมื่อพิจารณาร้อยละของครูประจำชั้น จะพบว่ามี การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดต่อการสร้างเครือข่ายกับชุมชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 48.7) จัดทำสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพจิตให้แก่ผู้ปกครอง (ร้อยละ 48.3) และร่วมวางแผนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรในชุมชน (ร้อยละ 45.2) ดังแสดงตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ร้อยละของครูประจำชั้นตามการรับรู้และการปฏิบัติจริง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน และ บ้าน จำแนกรายข้อ

บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	ร้อยละของการรับรู้					ร้อยละของการปฏิบัติ					ค่าเฉลี่ย (n=232)	P-value ^a	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน													
1. รายงานให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตทราบ	5.6	7.8	23.3	29.7	33.6	3.78	10.8	17.2	28.0	28.9	15.1	3.20	<0.001*
2. สนับสนุนการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง	3.4	9.1	26.3	31.5	29.7	3.75	8.2	12.9	31.5	25.4	22.0	3.40	<0.001*
3. สนับสนุนฝึกอบรม/ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับ พัฒนาการตามวัย	4.7	10.8	32.3	32.3	19.8	3.52	9.9	19.8	36.6	24.1	9.5	3.03	<0.001*
4. เชื่อมประสานความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง	9.5	6.5	31.9	30.6	21.6	3.48	12.1	13.4	40.5	24.6	9.5	3.06	<0.001*
5. ให้ความปรึกษา/สนับสนุนช่วยเหลือ ผู้นำนักเรียน	6.0	10.3	31.9	34.1	17.7	3.47	12.5	17.2	35.8	25.0	9.5	3.02	<0.001*
6. ให้ข้อมูลด้านสุขภาพจิต ที่ผู้ปกครองทราบ ขอความช่วยเหลือ	8.2	12.9	39.7	25.0	14.2	3.24	17.7	26.7	34.9	15.5	5.2	2.64	<0.001*
7. ร่วมวางแผนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	9.9	15.9	35.3	25.0	13.8	3.17	22.4	22.8	33.2	14.7	6.9	2.61	<0.001*
8. จัดทำ/จัดทำ สื่ออุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปกครอง	10.8	15.5	33.6	26.3	13.8	3.17	23.7	24.6	31.0	16.8	3.9	2.53	<0.001*
9. สร้างเครือข่ายกับชุมชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน	12.5	14.2	39.2	23.3	10.8	3.06	24.6	24.1	33.6	14.2	3.4	2.48	<0.001*
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						3.54						2.89	<0.001*

1 = 1= รับรู้น้อยที่สุด 2= รับรู้น้อย 3= รับรู้ปานกลาง 4 = รับรู้มาก 5 = รับรู้มากที่สุด
 1 = 1= ปฏิบัติน้อยที่สุด 2= ปฏิบัติน้อย 3= ปฏิบัติปานกลาง 4 = ปฏิบัติมาก 5 = ปฏิบัติมากที่สุด

^aWilcoxon Signed Rank Test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001)

ส่วนที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้บทบาทครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิต
ใน โรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครู เพศชาย กับ
เพศหญิง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า
เฉลี่ยคะแนนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.59) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่า
เฉลี่ยคะแนนรายด้านทุกด้านระหว่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
($P > 0.05$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย การรับรู้โดยรวมของแต่ละกลุ่ม จะเห็นว่า เพศชาย มี
การรับรู้โดยรวมมากกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการจัดกลุ่ม จะเห็น
ว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง ดังแสดงตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนก
ตามเพศ

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	ชาย (n = 213)	หญิง (n = 223)		
การรับรู้โดยรวม	3.60	3.57	3.59	0.756
1. ด้านการประสานงาน	3.55	3.48	3.52	0.387
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.72	3.74	3.73	0.689
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.71	3.72	3.71	0.916
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มี ปัญหาสุขภาพจิต	3.53	3.48	3.50	0.584
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.48	3.45	3.47	0.683

^aUnpaired t-test

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครู ที่มีอายุ 25-45 ปี กับครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.59) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนรายด้านทุกด้านระหว่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย คะแนนในแต่ละกลุ่ม จะเห็นว่า ครูที่มีอายุ 25-45 ปี มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ทั้งภาพรวมและรายด้านมากกว่า ครูที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ดังแสดงตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามอายุ

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	25 – 45 ปี (n = 230)	มากกว่า 45 ปี (n = 206)		
การรับรู้โดยรวม	3.68	3.48	3.59	0.006*
1. ด้านการประสานงาน	3.62	3.39	3.52	0.003*
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.79	3.66	3.73	0.050*
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.80	3.61	3.71	0.023*
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มี ปัญหาสุขภาพจิต	3.61	3.38	3.50	0.010*
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน บ้าน และชุมชน	3.57	3.35	3.47	0.007*

^aUnpaired t-test

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครู ระหว่างครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่า กับสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวม (Mean = 3.59) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการประสานงาน การป้องกันปัญหา และด้านการรักษา ระหว่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจะเห็นว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการรับรู้ในทุกด้าน มากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่า อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการจัดกลุ่ม จะเห็นว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ต่อดังกล่าวอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง ดังแสดงตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	ปริญญาตรีและต่ำกว่า (n = 213)	สูงกว่าปริญญาตรี (n = 223)		
การรับรู้โดยรวม	3.56	3.85	3.59	0.019*
1. ด้านการประสานงาน	3.48	3.80	3.52	0.009*
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.71	3.93	3.73	0.062
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.68	4.03	3.71	0.016*
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต	3.47	3.82	3.50	0.022*
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.44	3.67	3.47	0.097

^aUnpaired t-test

*มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครูที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 3.59) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ดังแสดงตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพสมรส

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	โสด (n = 15)	ไม่โสด (n = 421)		
การรับรู้โดยรวม	3.52	3.59	3.59	0.776
1. ด้านการประสานงาน	3.34	3.52	3.52	0.436
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.53	3.74	3.73	0.355
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.80	3.71	3.71	0.667
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มี ปัญหาสุขภาพจิต	3.54	3.50	3.50	0.892
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.41	3.47	3.47	0.830

^aUnpaired t-test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี และมากกว่า 10 ปี พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวม (Mean = 3.59) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนรายด้านทุกด้านระหว่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจะเห็นว่า ครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีค่าเฉลี่ยคะแนนทุกด้านมากกว่ากลุ่ม ครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี ดังแสดงตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	≤ 10 ปี (n = 127)	> 10 ปี (n = 309)		
การรับรู้โดยรวม	3.73	3.53	3.59	0.015 [*]
1. ด้านการประสานงาน	3.68	3.45	3.52	0.007 [*]
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.87	3.68	3.73	0.010 [*]
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.85	3.65	3.71	0.042 [*]
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต	3.63	3.45	3.50	0.041 [*]
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.62	3.41	3.47	0.022 [*]

^a Unpaired t-test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครูที่เคยอบรมเกี่ยวกับสุขภาพจิต กับไม่เคยอบรม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวม (Mean = 3.59) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนรายด้านทุกด้านระหว่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มจะเห็นว่า ครูที่เคยอบรมเกี่ยวกับสุขภาพจิตในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนทุกด้านมากกว่าในกลุ่มครูที่ไม่เคยอบรม ดังแสดงตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามการรับการอบรม

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	ไม่เคยอบรม (n = 374)	เคยอบรม (n = 62)		
การรับรู้โดยรวม	3.55	3.82	3.59	0.007 [*]
1. ด้านการประสานงาน	3.47	3.80	3.52	0.001 [*]
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.69	4.00	3.73	0.001 [*]
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.58	3.94	3.71	0.027 [*]
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต	3.48	3.66	3.50	0.017 [*]
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.45	3.68	3.47	0.025 [*]

^a Unpaired t-test

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนต่อการรับรู้โดยรวม และรายด้าน ระหว่างครูที่เคยรับการนิเทศเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน และไม่เคยรับการนิเทศ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนในภาพรวม (Mean = 3.59) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนรายด้านทุกด้านระหว่าง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ของแต่ละกลุ่ม จะเห็นว่า ครูที่เคยรับการนิเทศเกี่ยวกับสุขภาพจิตในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนทุกด้านมากกว่ากลุ่มครูที่ไม่เคยรับการนิเทศ ดังแสดงตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้รายด้านและระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามการได้รับการนิเทศงาน

บทบาทครูประจำชั้น	ค่าเฉลี่ย		รวม (n = 436)	P ^a
	เคยรับการนิเทศ (n = 12)	ไม่เคยรับการนิเทศ (n = 424)		
การรับรู้โดยรวม	3.63	3.58	3.59	0.809
1. ด้านการประสานงาน	3.70	3.51	3.52	0.412
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	3.75	3.73	3.73	0.937
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	3.81	3.71	3.71	0.752
4. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มี ปัญหาสุขภาพจิต	3.49	3.50	3.50	0.965
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน และ บ้าน	3.50	3.47	3.47	0.915

^a Unpaired T-test

ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานสุขภาพจิตในโรงเรียน
ของครูประจำชั้น

ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานสุขภาพจิตในโรงเรียน ของครูประจำชั้น ที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านแรงจูงใจ (ร้อยละ 83.1) รองลงมาคือ ปัญหาด้านงบประมาณ(ร้อยละ 82.7) และปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ (ร้อยละ 79.2) ดังแสดงตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ร้อยละของครูประจำชั้น จำแนกตามลักษณะปัญหาในการปฏิบัติงานสุขภาพจิต
ในโรงเรียน

ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	มี	ไม่มี
1. ด้านแรงจูงใจ	83.1	16.9
2. ด้านงบประมาณ	82.7	17.3
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	79.2	20.8
4. ด้านการดำเนินงาน	68.0	32.0
5. ด้านการประสานงานภายในโรงเรียน	58.5	41.5
6. ด้านการประสานงานระหว่างโรงเรียน กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	45.9	54.1
7. ด้านทรัพยากรบุคคล	24.9	75.1

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ปัญหา ในการปฏิบัติงานด้านแรงจูงใจ ที่พบมากที่สุดคือ การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 15.6) รองลงมาได้แก่ การสนับสนุน / ความร่วมมือจากผู้ปกครอง (ร้อยละ 14.0) และ การสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับ (ร้อยละ 12.8) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 จำนวน และ ร้อยละของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านแรงจูงใจ จำแนกตามลักษณะปัญหาด้านแรงจูงใจ

ลักษณะปัญหาด้านแรงจูงใจ	จำนวน	ร้อยละ
1. การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	182	15.6
2. การสนับสนุน/ ความร่วมมือ จากผู้ปกครอง	164	14.0
3. การสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับ	150	12.8
4. วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สื่อ	147	12.6
5. การฝึกอบรมที่เน้นการฝึกทักษะ	146	12.5
6. การนิเทศงานของฝ่ายศึกษา / ฝ่ายสาธารณสุข	139	11.9
7. ความร่วมมือของครูในโรงเรียน	130	11.1
8. การพิจารณาความดีความชอบ	65	5.6
9. โฉ่/ เกียรติบัตร แก่ครูดีเด่น	45	3.9
รวม	1168	100.0

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณที่พบมากที่สุด คือ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 29.9) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาการจัดบริการสุขภาพจิต (ร้อยละ 29.6) และปัญหาในการจัดทำอุปกรณ์การสอนสุศึกษา (ร้อยละ 28.7) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของปัญหา หรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านงบประมาณ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม	154	29.9
2. จัดบริการสุขภาพจิต	153	29.6
3. จัดทำอุปกรณ์การสอนสุศึกษา	148	28.7
4. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	61	12.6
รวม	516	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่พบมากที่สุดคือ ขาดแคลนอุปกรณ์สื่อ การสอนสุศึกษา (ร้อยละ 49.0) รองลงมาได้แก่ ขาดแคลนเวชภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ (ร้อยละ 43.7) และไม่มีห้องให้คำปรึกษาแนะแนว (ร้อยละ 7.3) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
1. อุปกรณ์สื่อการสอนสุศึกษา	196	49
2. เวชภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์	175	43.7
3. ไม่มีห้องให้คำปรึกษาแนะแนว	29	7.3
รวม	400	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานที่พบมากที่สุด คือ ยังไม่มีการวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ในการดำเนินงานสุขภาพจิตในโรงเรียน อย่างมีระบบที่แน่นอน (ร้อยละ 34.9) รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนยังไม่ได้ชี้แจงให้นักเรียนและครูเข้าใจความสำคัญ และการดำเนินงาน สุขภาพจิต และบทบาทที่ต้องปฏิบัติ (ร้อยละ 24.0) และ โรงเรียนไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพจิตให้ถูกต้องได้ (ร้อยละ 21.6) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 จำนวน และ ร้อยละ ของปัญหา หรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงาน จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาด้านการดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ยังไม่มีการวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ในการดำเนินงานสุขภาพจิตในโรงเรียน อย่างมีระบบที่แน่นอน	173	29.3
2. โรงเรียนยังไม่ได้ชี้แจงให้นักเรียนและครูเข้าใจ ความสำคัญ และการดำเนินงานสุขภาพจิต และบทบาทที่ต้องปฏิบัติ	119	20.1
3. โรงเรียนไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงาน สุขภาพจิตให้ถูกต้องได้	107	18.1
4. ครูประจำชั้นไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติงานสุขภาพจิต เพราะมีงานสอนที่ต้องรับผิดชอบมาก	97	16.4
5. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ และไม่ให้การสนับสนุน การดำเนินงานเท่าที่ควร	95	16.0
รวม	591	100

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานระหว่างโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต (ร้อยละ 30.8) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านการรักษา หรือช่วยเหลือ (ร้อยละ 24.8) และ ปัญหาด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 22.9) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 จำนวน และร้อยละ ของปัญหา หรืออุปสรรค ในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานระหว่าง โรงเรียน กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาด้านการประสานงานระหว่างโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต	140	26.2
2. ด้านการรักษาหรือช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต	113	21.1
3. ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	104	19.4
4. ด้านการประสานงาน	98	18.3
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน บ้าน	80	15.0
รวม	535	100.0

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรบุคคล ที่พบมากที่สุด คือ ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 42.1) รองลงมาได้แก่ ครูไม่มีเวลา (ร้อยละ 23.9) และครูในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของงานสุขภาพจิตในโรงเรียน (ร้อยละ 22.8) ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 จำนวน และ ร้อยละ ของปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานด้าน ทรัพยากรบุคคล จำแนกตามลักษณะปัญหา

ลักษณะปัญหาอุปสรรคด้านทรัพยากรบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	83	42.1
2. ครูไม่มีเวลา	47	23.9
3. ครูไม่เห็นความสำคัญ ของงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	45	22.8
4. ผู้บริหารไม่สนใจ และไม่เห็นความสำคัญของงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	22	11.2
รวม	197	100.0

หมายเหตุ ครูประจำชั้น 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ปัญหา

ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่พบมากที่สุด คือควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน โดยมีสาธารณสุขเป็นแกนนำ ร้อยละ 17.1 รองลงมา ได้แก่ ครูมีงานที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน จึงไม่มีเวลาพอที่จะดำเนินงานสุขภาพจิตได้ ร้อยละ 14.7 และ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.29

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.29 ร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ลักษณะความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรที่จะจัดการอบรม ให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน โดยมีสาธารณสุขเป็นแกนนำ	22	17.1
2. ครุมีงานที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน จึงไม่มีเวลาพอในการดำเนินงานสุขภาพจิตในโรงเรียน	19	14.7
3. ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และ สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์	18	14.0
4. ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้นำชุมชน ควรให้ความสำคัญ และร่วมมือประสานงานอย่างจริงจัง ให้เกิดการดำเนินงานที่เป็นระบบ เห็นเป็นรูปธรรม	17	13.2
5. ควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่	16	12.4
6. ส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬา ศิลป ดนตรี และจัดกิจกรรมนันทนาการ	13	10.0
7. สร้างขวัญและกำลังใจ ในบุคลากรโรงเรียน	12	9.3
8. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะ มารับผิดชอบ	9	7.0
9. ควรกำหนดให้มีโรงเรียนเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อนำร่อง ให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สามารถเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่นได้	3	2.3
รวม	129	100.0

ความคิดเห็นของครูประจำชั้นเกี่ยวกับงานสุขภาพจิตในโรงเรียน

ความคิดเห็นของครูประจำชั้น ที่พบมากที่สุด คือ ควรมีการอบรม/ประชุมให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวเดียวกัน ร้อยละ 14.7 รองลงมาได้แก่ หน่วยงานสาธารณสุข มีการประสานงาน ให้การสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณ สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานสุขภาพจิตในโรงเรียนให้เพียงพอ ร้อยละ 13.5 ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และ ชุมชน มีส่วนร่วมกันอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง 11.7 และ ผู้บริหารเห็นความสำคัญ ให้การสนับสนุน ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 4.30 ตามลำดับ ดังแสดงตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ร้อยละของครูประจำชั้นจำแนกตามลักษณะความคิดเห็น

ลักษณะความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการอบรม/ประชุมให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวเดียวกัน	24	14.7
2. หน่วยงานสาธารณสุขมีการประสานงาน ให้การสนับสนุนช่วยเหลืองบประมาณ สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานสุขภาพจิตในโรงเรียนให้เพียงพอ	22	13.5
3. ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมกันอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง	19	11.7
4. ผู้บริหารเห็นความสำคัญ ให้การสนับสนุน ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	17	10.4
6. ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตมาให้ความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพจิตอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	16	9.8
7. โรงเรียน บ้าน ชุมชน มีความสำคัญพอๆ กัน ควรมีการประสานงานกันบ่อยครั้งขึ้นเพื่อลดช่องว่าง ของนักเรียน ที่มีภาวะเสี่ยง ต้องการความช่วยเหลือ	15	9.2
8. ครูควรคอยสอดส่องดูแลนักเรียนที่ขาดความอบอุ่น ขาดผู้ปกครองดูแล เอาใจใส่ ห้ามมิให้คบเพื่อนเกเร หลีกเลี้ยงสิ่งเสพติด เน้นกีฬามากขึ้น	13	8.0
9. ควรจัดห้องแนะแนวให้เป็นสัดส่วน จัดบรรยากาศทั้งใน และนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพจิต	9	5.5
10. หน่วยงานสาธารณสุขไม่ควรเพิ่มงานให้ครูมาก เพราะครูมีงานสอนที่หนัก ไม่สามารถทุ่มเทเวลากับงานสุขภาพจิตในโรงเรียนได้เท่าที่ควร	6	3.7
11. ปรับวิกฤติให้เป็นโอกาส ส่งเสริมให้บุคลากร และนักเรียนเข้าใจปัญหาและเข้าใจตนเอง	5	3.1
12. ควรมีครูแนะแนวให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิต อย่างน้อย โรงเรียนละ 1 คน	5	3.1
13. ครูต้องให้ความรัก ความเข้าใจ และให้คำปรึกษานักเรียนได้ทุกโอกาส	2	1.2
14. การเรียน การสอนในชั้นเรียนควรสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตไปด้วย	2	1.2
รวม	163	100.0